

Gäller från 2023-03-01

Norra Lyckan skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen:
Åk 2-3 & Fritidshemmet

Läsår: 2022/2023, reviderad i januari 2023.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Gäller från 2023-03-01

1. GRUNDUPPGIFTER

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Årskurs 2-3 samt fritidshemmet.

Ansvariga för planen

Rektor och representanter för skola och fritidshem.

Vår vision

Grunden för allt lärande är en trygg lärandemiljö. Skolan och fritidshemmet vill ha ett vänligt, tillåtande och accepterande klimat utan diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Alla, både elever och vuxna, har rätt att mötas med respekt. Alla elever ska vara välkomna på lika villkor i vår verksamhet.

Planen gäller läsår

2022/2023

Revideringar

Under höstterminen samt vårterminen genomförs en trygghetsenkät med alla elever som tillsammans med trygghetsvandringar ligger till grund för löpande revideringar under året. Information ifrån elevråden tas vävs också vid revidering.

Elevernas delaktighet

- Klassråd i samtliga klasser.
- Elevråd - representanter från varje klass träffas tillsammans med hälsopedagog samt representant ifrån fritidsverksamheten. Hälsopedagog redovisar sedan för rektor.
- På klassråd och elevråd lyfts frågor rörande likabehandling och demokrati. Elevrådet går även trygghetsvandringar för att kartlägga trivslemiljön både ute och inne.
- Trygghetsenkäter genomförs varje höst- och vårtermin.

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Föräldraråd – föräldrar bjuds in till att träffa rektorn tillsammans med representanter från skolan.
- Vårdnadshavare informeras om att de kan ta kontakt med klasslärare, rektor eller annan personal på skolan vid synpunkter/frågor samt för att ge eller få information.

Personalens delaktighet

- Trygghetsrådet har arbetat fram grunden till Planen mot diskriminering och kränkande behandling. Planen anpassas sedan till varje verksamhet.

Förankring av planen

Information om Planen mot diskriminering och kränkande behandling delges vårdnadshavare vid inskolning, utvecklingssamtal, föräldramöten och på Infomentor. Planen finns tillgänglig på hemsidan och Infomentor.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Gäller från 2023-03-01

Höstterminen inleds med två uppstartsveckor där eleverna genom olika aktiviteter får lära känna varandra, skolan och skolgården. Vidare startar vi under dessa veckor upp vårt löpande värdegrundsarbete, går igenom trivselregler samt presenterar innehållet i Planen mot diskriminering och kränkande behandling för eleverna.

2. ANSVARSFÖRHÅLLANDE

All personal på skola som bevittnar någon form av kränkning är ansvarig att agera enligt rutin för akuta situationer.

Rektorn är ansvarig för att de olika situationerna utreds och dokumenteras enligt rutin för akuta situationer.

Skolchefen

- ansvarar för att skyndsamt följa upp rektorns anmälda fall av diskriminering och/eller kränkande behandling samt att anmäla händelsen till Barn- och utbildningsnämnden enligt delegeringsordningen.

Rektorn

- ansvarar för att Planen mot diskriminering och kränkande behandling upprättas, omarbetas, hålls aktuell och följs upp.
- ansvarar för att dokumentationen av händelser som kan betecknas som diskriminering och/eller kränkande behandling sparas/arkiveras.
- ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande och/eller kränkande behandling och att stöd ges till den som orsakat händelsen.
- anmäler samtliga fall av diskriminering och/eller kränkande behandling till skolchef via avsedd blankett.
- ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker i de fall incidenten faller under allmänt åtal.
- ansvarar för att insatta åtgärder följs upp. Om diskriminering och/eller kränkande behandling ej upphör kallar rektor till möte.

Klasslärare/Fritidshemspersonal

- informerar elever och vårdnadshavare om Planen mot diskriminering och kränkande behandling.
- har huvudansvar för kontakter med elevens vårdnadshavare.

Arbetslaget

- ska vara den grupp där man i första hand kan få stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till Planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Eleven

- ska veta vad Planen mot diskriminering och kränkande behandling innebär och vart de skall vända sig om något händer

3. UTVÄRDERING

Beskriv hur Planen mot diskriminering och kränkande behandling löpande utvärderas

Skolans arbete med Planen mot diskriminering och kränkande behandling pågår ständigt i vardagen.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Gäller från 2023-03-01

Ständiga samtal förs kring vårt bemötande och vårt förhållningssätt. På arbetslagsplaneringar sker reflektion kring aktuella frågor om likabehandling. På våra arbetsplatsträffar förs löpande diskussioner kring frågor som rör diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Utvärdering av Planen mot diskriminering och kränkande behandling görs genom att jämföra resultat och information som presenteras i såväl den gamla planen som den nya planen. Arbetet med att utvärdera ligger hos Trygghetsrådet som har löpande träffar under läsåret för att följa upp arbetet kring innehållet i Planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Genom att vara aktiva och följa planen har skola och fritidshemmet kunnat främja och förebygga samt åtgärda uppkomna situationer.

Årets plan ska utvärderas senast

VT-2023

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Skolans arbete med att förebygga diskriminering och kränkande behandling pågår ständigt i vardagen. Löpande samtal förs kring vårt bemötande och vårt förhållningssätt. Årets plan kommer att utvärderas genom att resultat ifrån trygghetsenkäterna analyseras av Trygghetsrådet. Trygghetsrådet vidtar därefter åtgärder för att komma tillrätta med det som framkommit i trygghetsenkäterna. Årets plan kommer också att utvärderas genom att Trygghetsrådet går igenom innehållet i planen och ser över så att inget missas. Behövs ev förändringar kring framtida tillägg/förändringar i planen genomför Trygghetsrådet dem.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor tillsammans med Trygghetsrådet har ansvar för att planen utvärderas. Det finns ett årshjul för hur arbetet ska läggas upp och genomföras

4. FRÄMJANDE INSATSER

Främja alla elevers lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Områden som berörs av insatsen

Diskriminering utifrån de lagstadgade diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål och uppföljning

Skolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för alla elever som deltar eller söker till verksamheten oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder de tillhör.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Gäller från 2023-03-01

- Alla elever på skolan ska behandlas lika, ges samma förutsättningar och utvecklingsmöjligheter i alla ämnen, oberoende av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Insats

Tillämpa ett öppet och normkritiskt förhållningssätt i verksamheten.

- Detta sker genom att ansvarig personal är medvetna om de rådande normerna och försöker att hitta exempel i undervisningen som går utanför de rådande normerna. Vidare ska alla elever bemötas lika och ha samma möjlighet att delta på lektioner och i aktiviteter oberoende av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Dessutom gäller för de olika diskrimineringsgrunderna:

Kön

Aktivt motverka stereotypa könsroller och könsmonster. Vidare ska flickor och pojkar ha lika stort inflytande och utrymme i verksamheten samt samma möjligheter att utveckla förmågor och intressen.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Ansvarig personal är försiktiga med att gruppera elever med flickor och pojkar var för sig då det kan finnas risk för att elever upplever arbetssättet som missgynnande och kränkande.

Etnisk tillhörighet

Uppmärksammar elevers flerspråkighet på ett positivt sätt.

Religion eller annan trosuppfattning

Oberoende av religiös tillhörighet eller annan trosuppfattning ska alla elever kunna delta i skolans undervisning. Skolan är ickekonfessionell.

Funktionsnedsättning

De gemensamma aktiviteterna ska anpassas och utformas så att alla elever kan delta.

Sexuell läggning

Vid undervisning hålls ett öppet förhållningssätt där samtal och lek är utan fördomar eller stereotypa föreställningar som är baserade på sexuell läggning.

Ålder

Förväntningar kring en viss ålder ska inte låta styra planeringen på bekostnad av elevers individuella förutsättningar.

Främja likabehandling och se alla människors lika värde och behandla alla med respekt.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Gäller från 2023-03-01

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

- Alla elever ska känna sig trygga på skolan.
- Skolan ska ha tydliga regler för att skapa en trygg och lugn lärmiljö på skolan.
- Alla elever och deras föräldrar ska känna till Planen mot diskriminering och kränkande behandling.
- Alla elever och personal ska vara väl insatta i hur diskriminering och kränkningar kan ge sig uttryck.

Insats

Utveckla elevernas förmåga till empati och respekt för andra människor.

- Detta sker genom att lyfta värdegrundsfrågor i det dagliga arbetet där personal ges möjlighet att diskutera och belysa olika värdegrundsfrågor tillsammans med eleverna.
- Samtala om och sätta ord på konsekvenser av negativa handlingar.

Tydliga trivselregler som är förankrade och väl kända hos eleverna.

- Detta sker genom att trivselreglerna diskuteras vid vardagliga samtal i klassrummet och vid klassråd. Om det finns behov av nya regler diskuteras de på klassråd och elevråd innan de börjar gälla för att alla elever ska bli delaktiga. Alla elever ska känna till bakgrund och mål med trivselreglerna.

All personal på skolan ansvarar för alla elevers trygghet och trivsel.

- Detta sker genom att personal finns tillgängliga för alla elever under lektionstid och raster för att på så sätt säkerställa elevernas trygghet och trivsel.

Alla elever och vårdnadshavare ska känna till Planen mot diskriminering och kränkande behandling.

- Information om Planen mot diskriminering och kränkande behandling delges vårdnadshavare vid inskolning, utvecklingssamtal, föräldramöten och på Infomentor. Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska finnas tillgänglig på hemsidan och Infomentor.

Ansvarig

- All personal

5. KARTLÄGGNING - Skola

Eleverna har under höstterminen 2022 erbjudits att svara på en trygghetsenkät med frågor som rör trygghet och trivsel. Elevrådet har genomfört trygghetsvandring för att identifiera eventuella platser inom skolområdet som kan upplevas som mindre trygga. Hälsopedagogen har även passat på att prata med elever vid t ex raster för att bilda sig en uppfattning om det finns platser inom skolområdet som upplevs mindre trygga av eleverna. Allt material lämnas till trygghetsrådet för sammanställning. Utifrån resultaten i trygghetsenkäterna har utvalda frågor kring korridor, toalett, mat- och måltidsmiljö och omklädning gymnastik/bad skickats ut till klasserna att diskutera inför respektive elevråd. Elevråden har därefter sammanställts för att kunna ligga till grund för

Barn- och utbildningsförvaltningen

Gäller från 2023-03-01

revideringar i planen för diskriminering och kränkande behandling.

Under våren 2022 gjordes ett prov med att erbjuda tre svarsalternativ med smile-gubbar utifrån inkomna önskemål från skolpersonal. Resultatet då blev en försämring (genom ökat antal gula smile-gubbar) utifrån tidigare terminers trygghetsenkäter. Efter analys av trygghetsrådet så misstänks det ökade antalet gula smile-gubbar ha sin grund i att **en av de tidigare två gröna** smile-gubbarna togs bort dvs att flertalet av de gula smile-gubbarna med stor sannolikhet skulle hamnat som grön smile-gubbe vid möjlighet till fyra svarsalternativ. Inför trygghetsenkäten höstterminen 2022 återinfördes fyra svarsalternativ för att se om resultaten åter kom att likna tidigare terminers besvarade trygghetsenkäter. Vid analys av besvarade trygghetsenkäter kan trygghetsrådet enas om att fyra svarsalternativ bidrar med en mer nyanserad bild av elevernas svar.

Då resultaten skiljer sig markant mellan vårens trygghetsenkät 2022 och höstens trygghetsenkät 2022 pga olika många svarsalternativ är inte möjligt att jämföra resultaten med varandra. Trygghetsenkäten för hösten 2022 redovisas därför utan jämförelser till tidigare enkät.

Resultat och analys av kartläggning

Under hösten 2022 har det inkommit 181 besvarade trygghetsenkäter. Totalt går det 191 elever på skolan. Vid utlämnandet av höstens enkät går det 3 elever fler på skolan jämfört med våren 2022. Svaren delas in i pojkar och flickor. Fördelningen är 84 st flickor och 97 st pojkar. Eleverna har fått fyra svarsalternativ i enkäten. Svarsalternativen ser ut så här:

Trygghetsrådet har sammanställt materialet från kartläggningen och fått fram följande resultat och analys.

Följande frågor fick ett svarsresultat på överstigande 86% (sammanräknat de båda gröna smile-gubbarna) och räknas som ett bra resultat:

Så här känner jag...

- På väg till och från skolan 90,5%
- På lektionerna 91%
- På rasterna 91%
- På idrotten 86%
- I matsalen 87%

- Jag trivs bra i min klass 97,5%
- De vuxna på min skola hjälper mig när någon behandlas illa 96%
- Jag känner mig trygg i skolan 96%

På de ovanstående frågornas kvarvarande procent upp till 100% anges t ex orsaker som att man är trött på väg till skolan, kompisar bråkar, att man sitter bredvid någon som upplevs störa en på lektionerna, svåra uppgifter på lektionerna, man hamnar ibland utanför på rasterna, hittar inte sina kompisar under rasten, andra elever bråkar, trams och bråk på idrotten, negativa kommentarer, vissa

Plan mot diskriminering och kränkande behandling
Norra Lyckan skolan

Barn- och utbildningsförvaltningen

Gäller från 2023-03-01

lekar är inte roliga, mat på golvet/stolar i matsalen, blir inte mätt, högt ljud, för få tysta minuter, någon upplever sig få mycket skäll under rasterna, att det finns ställen på skolgården där man känner sig mindre tryggt samt att det kan kännas läskigt med de elever man inte känner.

På samtliga ovanstående 8 frågor finns nio röda smile-gubbar som svar. Då de röda smile-gubbarna specifikt ska följas upp medför det att dialog sker med varje elev och ev åtgärder kan sättas in.

På frågan om hur eleverna känner i omklädningsrummet så är siffran 67,5% (gröna smile-gubbar). Många elever svarar att det är högtljud, bråkigt och tramsigt. Det blir också trångt när två klasser ska byta om samtidigt även om plaster för respektive klass finns uppmärskade. Flertalet elever nämner också att det är jobbigt att visa sig naken inför andra och att andra elever upplevs titta på en. På några enkäter beskrivs vuxennärvaro i omklädningsrummet som "haram" (förbjudet). I samband med elevråd framkom att det upplevs smutsigt på golvet i omklädningsrummen på badet. Det önskas också fler duschar med duschslang i idrottshallen och badhuset. Eleverna tycker att det känns bra att man kan duscha i bås så att ingen annan ser en. Dock finns det elever som undviker att duscha eller som hade önskat att slippa duscha i samband med idrott.

Kapprummen får 74% gröna smile-gubbar som svar. Upplevelsen är att det är trångt, det knuffas och är högljudt. I korridoren för åk 3 ska 84 elever i 4 olika klasser samsas när det ringer in från rast. Åk 2 är uppdelade i två korridorer på 60 elever (3 klasser) samt 40 elever (2 klasser). Eleverna upplever att det är smutsigt på golvet. I samband med elevråd framkommer uppgifter om att elever sparkar boll inomhus, att elever hänger kvar inomhus under rast, att man "tävlar" vid förflyttning till matsal vilket innebär spring och att kläder och skor ibland göms. Det framkommer också önskemål om torkskåp i korridorerna.

Gällande arbetsron i klassrummet har 78% svarat gröna smile-gubbar. Resterande del av eleverna har angett att de blir störda av sin bänkkamrat, att andra pratar och att det är olika ljud (högt som lågt) som stör.

Toaletterna får 56% gröna smile-gubbar som svar. 38% har svarat gul smile-gubbe. Orsaken till det låga antalet gröna smile-gubbar anges vara smuts och vatten på golvet, att det ligger papper på golvet och i vasken, kiss på toalettringen och i papperskorgen, glömmer att spola efter sig samt att det luktar illa. Vid några tillfällen har papper som torkats med efter toalettbesök slängts i papperskorgen. Någon elev har inte vågat gå på toaletten då de trott att rörelsesensorn till belysningen varit en kamera. Ytterligare bekymmer som nämns är att elever går in med smutsiga skor på toaletten.

Eleverna på Norra Lyckan och Parkskolan (F-1) drabbas av många förändringar vid varje läsårsstart. F-klasserna är helt nya i skolvärlden. Årskurs 1 kommer från att vara stora grupper i F-klass till statiska klasser med en fast lärare. Årskurs 2 startar alltid på ny skola. Årskurs 3 är de ända som är kvar på samma plats och med samma lärare förutsatt att det inte slutat/börjat ny personal. Organisationen ser ut på det sättet vilket inte kan påverkas. Dock har Trygghetsrådet med sig detta i analysen kring resultaten för trygghetsenkäterna.

Mål och åtgärder

På skolan pågår ständigt arbete för att eleverna ska trivas och känna sig trygga i alla situationer. Skolan har rastvärdar ute på alla raster och rastaktiviteter anordnas dagligen. På skolan förs diskussioner kring klassrumsfördelning för att uppnå lugnare miljö i kapprum och öka tillgänglighet till toaletter.

Toaletter

Klasserna har valt att organisera tillgång till toaletter på olika sätt. Några klasser har tillgång till en egen toalett medans några har valt att eleverna fritt får använda de toaletter som finns i deras korridor. På alla toaletter har tydligt bildstöd satts upp. Klassläraren ansvarar för att vidta åtgärder i sin klass t.ex. genom samtal/information kring "toalettreger". I de fall klasserna har tillgång till en egen toalett har klassläraren möjlighet att följa upp hur "toalettreger" efterlevs på ett annat sätt. Toaletterna städas en gång om dagen. Under pandemin ökades städning av toaletter upp till två gånger om dagen och det upplevde eleverna som en förbättring.

Kapprummen

Klasslärarna avgör själva vilka åtgärder som behövs vid deras kapprum. Eleverna önskar fortsatt bli bättre på att hänga upp sina kläder och ställa upp sina skor på hyllorna. Klasslärarna försöker portionera ut eleverna i omgångar inför rast/skoldagens slut för att minska trängsel. Det är svårare, om ens möjligt, att undvika trängsel i samband med att det ringer in efter rast då alla eleverna kommer in på samma gång. Eleverna önskar också torkskåp till sina ytterkläder vilket idag saknas. Under vintertid är det mycket kläder som ska rymmas i korridorerna och många elever har dubbla uppsättningar kläder i avsaknad av torkmöjligheter. Verksamheten fortsätter att försöka hitta lösningar för att förbättra kapprumssituationen utifrån de fysiska förutsättningar (lokaler) som råder.

Omklädningsrum

I omklädningsrummet på skolan finns det vuxna med hos merparten av klasserna vilket ger effekt gällande stök och trams. Det är således en åtgärd som behöver hållas vid för att eleverna ska få en bättre miljö att vistas i. Dock är ljudnivån fortsatt hög och någon form av akustikplattor i omklädningsrummen står högt på önskelistan. Önskemål gällande fler duschslangar i duscharna (samt akustikplattor) framförs till fastighetsansvariga. Uppmärkning av platser för klasserna i omklädningsrummen finns för att förhindra att hopblandning med andra klassers kläder. Mycket kläder och handdukar glöms kvar i omklädningsrummen. Allt kvarglömt hängs upp ute i entrén. Eleverna behöver bli påmindas av vuxen om att titta igenom det som glömts kvar. Gällande elevernas känsla att inte vilja visa sig nakna eller duscha tillsammans med andra så behövs ett regelbundet arbete kring den upplevda problematiken. I skolans värdegrundsarbete finns visst material tillgängligt för att kunna diskutera kroppar och dess olikheter. Verksamheten behöver se över om det behövs utökas än mer.

Trygghetsvandringen

Under hösten 2022 gjordes en trygghetsvandring, i samband med elevråd, med representanter ifrån samtliga klasser. Skolgården känns övervägande trygg och kul och många elever tycker där är mycket att göra på skolgården. Ett par platser benämns som något mer otrygga och det är fotbollsplanen pga att det ibland blir bråk och meningsskiljaktigheter kring regler samt skogen där det i perioder uppstår bråk kring "byggmaterial" (pinnar, stenar osv). Rastvärd finns placerad så att området runt

Barn- och utbildningsförvaltningen

Gäller från 2023-03-01

fotbollsplan och skog ska upplevas tryggare för eleverna. Ytorna runt fotbollsplanerna och basketplanen benämns som "farliga" pga riskerna med bollar som kommer farande. Viss osäkerhet råder kring skolgårdsgården i skogen. Eleverna önskar få ett staket uppsatt och frågan har varit uppe till diskussion tidigare år. Riskerna med uppsättning av staket är att eleverna förlorar tillgång till den skogsyta de har idag. Tydligare markering på träden för var gränserna går sätts upp som åtgärd och är nu åtgärdad vid revidering av planen. Likt tidigare trygghetsvandringar framkommer många önskemål kring lekredskap och leksaker.

Utvärdering av åtgärder

Vi ser att tidigare nämnda åtgärder har gett goda resultat. Vissa åtgärder behöver återupprepas med jämna mellanrum för att ge önskad effekt. Verksamheten behöver också fundera kring lösningar/åtgärder för att andelen nöjda elever ska öka på några av frågorna i enkäten.

Elevernas tankar och åsikter är värdefulla och genom klassråd och elevråd får eleverna se att det sker förändringar kring saker de önskat.

Kvalitetsutveckling

Ständiga diskussioner förs kring förbättringar av trygghetsenkätens genomförande och utformning. Trygghetsrådet lyssnar in önskemål som inkommer. Det främsta önskemålet är att om möjligt digitalisera enkäten för att underlätta sammanställningen av resultatet. Möjligheten till detta kommer att undersökas under våren 2023. Utöver har önskemål inkommit kring svarstiden för enkäten samt rent praktiska saker för enkätens sammanställande manuellt i pappersform. Inför genomförandet av enkäten hösten 2022 återinfördes 4 svarsalternativ då det gav ett stötte utbud för eleverna att kunna svara så rättvisande som möjligt. I samband med röda smile-gubbar i svaren skulle det följas upp med eleven för att utröna orsaken och sedan skrivas en kommentar i återkopplingen till Trygghetsrådet. Flertalet har även lämnat kommentarer till gula smile-gubbar vid trygghetsenkäten hösten 2022 vilket delvis försvårar analysen för Trygghetsrådet. Tills nästa trygghetsenkät måste förbättring ske med kommentar till enbart de röda smile-gubbarna.

Frågan "jag känner mig trygg i skolan" är en fråga som förts in på uppdrag av Barn- och utbildningsnämnden och är ny för eleverna i samband med trygghetsenkäterna hösten 2022. Personalen har fått förtydliga frågan på flera olika sätt och ställer sig frågande till om eleverna verkligen förstår innebörden i den. Frågan är ställd på ett övergripande sätt vilket gör det svårt för de unga eleverna att relatera till.

Med unga elever (barn) ska man ha i åtanke att de med stor sannolikhet svarar utifrån känslan de har i stunden och att de inte på samma sätt som äldre elever kan reflektera över tid. Har det hänt något negativt på rasten precis innan de ska fylla i trygghetsenkäten är risken stor att det blir den känslan som får styra svaren.

6. KARTLÄGGNING - Fritidshem

Eleverna har under höstterminen 2022 svarat på en trygghetsenkät med frågor som rör trygghet och trivsel på fritids. Eleverna har även involverats i kartläggningen genom Sociogram. Sociogram görs minst en gång per termin men ibland fler vid behov. Sociogrammen sammanställs och personalen utvärderar därefter dem. Påvisar sammanställningen att det behövs fler vuxna i någon miljö eller att

rummen behöver utformas/ändras görs även det. I de fall någon elev inte nämner någon kompis utökas vuxennärvaron för att hjälpa till att starta igång interaktion med andra elever samt ges ”verktyg” till eleven för att de ska känna sig som en i gruppen. Personalen leder medvetna lekar för att inkludera eleven. Det sker uppföljning och utvärdering i personalgruppen för att se hur det går för eleven och de vuxna har extra uppsikt över eleven. Sociogrammen ingår i fritidshemmens årshjul. Trygghetsvandringen görs i samarbete med skolan där resultatet lämnas till trygghetsrådet för vidare arbete.

Fritidshemmet på Norra Lyckan har elevinflytande i fokus för sin verksamhet.

Resultat och analys av kartläggning

Fritidshemmet på Norra Lyckan organiserades om inför skolstart i augusti 2022 vilket innebär att alla elever i åk 2 och åk 3 går under avdelning Zeus eller avdelning Röda Zeus. På Gula Villan befinner sig elever i åk 4-6 vilka har besvarat enkäten men som inte tas med i redovisningen här då de eleverna tillhör mellanstadiet.

- 56 elever är inskrivna på Zeus fritids och 55 elever har besvarat trygghetsenkäten. Fördelningen är 23 flickor och 32 pojkar.
- 40 elever är inskrivna på Röda Zeus och 17 elever har besvarat trygghetsenkäten. Fördelningen är 8 flickor och 9 pojkar.

Vi kan med hjälp av enkäterna se att trivseln på fritidshemmet är hög då samtliga elever valt något av de två gröna svarsalternativen. Vi kan även se att majoriteten av eleverna har någon att leka. En elev har angett röd smile-gubbe med kommentaren att den upplever sig bortstött av sin kompis. Eleverna anser även att de får vara med och påverka/ha inflytande över innehållet i verksamheten. En elev har angett röd smile-gubbe där kommentar saknas. Eleverna anser sig ha bra saker att leka med även om de upplever att det saknas cyklar, lego, Nintendo switch, pyssel och dockor. Utöver det önskas en ny gräsplan och en innebandysarg utanför fritids. Drygt 92% av eleverna på fritids upplever sig trygga. Två elever har angett röd smile-gubbe med kommentarer om att lampan på toaletten släcks för snabbt, att det händer mycket vid förflyttning från klassrum till fritids, rädsla för inbrott och andra elever.

Fritids har haft en hög press på sig inför skolstarten vid höstterminen 2022 utifrån antalet elever som förflyttades från Gula Villan till Zeus. Verksamheten påverkades då extra arbete fått läggas på att arbeta samman elevgruppen och att få en fungerande struktur i verksamheten. Med tanke på förutsättningarna som getts verkar eleverna ha tagit det hela bra då resultatet i trygghetsenkäterna är övervägande positivt.

Mål och åtgärder

På fritidshemmen arbetar personalen ständigt för att eleverna ska trivas och känna sig trygga i alla situationer. Verksamheten utgår från styrdokument som säger att ”Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla goda kamratrelationer samt känna tillhörighet och trygghet i elevgruppen ” (Lgr 22 Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet). Lgr är verksamhetens styrdokument. Dess mål utgör grunden i den projektplanering som görs för verksamheten och som utgör grunden för arbets sättet på fritids. Projektplaneringen blir en tydlig plan som alla har varit med

Barn- och utbildningsförvaltningen

Gäller från 2023-03-01

och tagit fram. Den ingår i årshjulet för fritidshemmets verksamhet. Metoder som används i verksamheten är fritidsråd, lära känna lekar, elevinflytande, samarbetsövningar och värderingsövningar. Eleverna skall bli sedda och lyssnade på genom närvarande vuxna förebilder. Viktigt med dialoger mellan elever/ vuxna/vårdnadshavare. Närvarande och medvetna pedagoger i elevernas fria/planerade lek ute och inne vilket skapar en tryggare miljö. Bra konversationer och dialoger mellan eleverna/pedagoger/vårdnadshavare. Material och miljö bör anpassas efter eleverna.

Verksamheten jobbar löpande med utveckling, förbättring och lyhördhet för elevernas olika behov.

Belysningen som upplevdes släckas för snabbt på en toalett är skickat till fastighetsansvarige för åtgärd.

Incheckning till fritids sker nu utomhus för att om möjligt trygga under förflyttningen som sker utomhus mellan klassrum och fritids.

Förslagslådor

Förslagslåda kommer och går men sitter alltid uppe. Lättillgänglig för eleverna. Oftast blir förslagslådans funktion ett inslag vid de dagliga samlingarna där önskemål eller liknande lyfts.

Fritidsråd

Under terminens gång är fritidsråd regelbundet återkommande. Eleverna är delaktiga i verksamhetens planering där utgångspunkten är önskemål och behov ifrån eleverna t ex aktiviteter, mellanmål m.m.

Samarbetsövningar/värderingsövningar/lära känna lekar

När nytt läsår startas upp har fritidshemmet #Tillsammans-tema med lära känna lekar, samarbetsövningar och värderingsövningar. En återkommande aktivitet är " Fyra hörn" där alla är delaktiga och där personalen sett det som ett positivt inslag i relationerna till varandra. Eleverna brukar uppskatta aktiviteterna där personalen sedan kan se att eleverna tar med sin nya kunskap in i den fria leken. På Zeus arbetas det även med värdegrundsarbetet GRETA.

Utvärdering av åtgärder

Eleverna ges möjligheter genom olika aktiviteter till ett medbestämmande av sin tid på fritids. Då siffrorna i trygghetenkäterna är övervägande positiva verkar upplägget för verksamheten ge önskat resultat.

Majoriteten av de som svarat på enkäterna under höstterminen anser att de har bra lekredskap, tycker att det är roligt att vara på fritids samt känner sig trygga under sin vistelse där. Trygghetsrådet anser det vara positiva siffror för fritids.

Kvalitetsutveckling

Ständiga diskussioner förs kring förbättringar av trygghetsenkätens genomförande och utformning. Trygghetsrådet lyssnar in önskemål som inkommer. Fritidspersonalen önskar gott om tid för att besvara enkäten så att så många elever som möjligt kan delta. Flera elever är på fritids varannan vecka pga saknar behov av fritids under vissa veckor t ex växlar de boende mellan separerade

föräldrar. Det främsta önskemålet är att om möjligt digitalisera enkäten för att underlätta sammanställningen av resultatet. Möjligheten till detta kommer att undersökas under våren 2023. Utöver har önskemål inkommit kring svarstiden för enkäten samt rent praktiska saker för enkätens sammanställande manuellt i pappersform. Inför genomförandet av enkäten hösten 2022 återinfördes 4 svarsalternativ då det gav ett större utbud för eleverna att kunna svara så rättvisande som möjligt. I samband med röda smile-gubbar i svaren skulle det följas upp med eleven för att utröna orsaken och sedan skrivas en kommentar i återkopplingen till Trygghetsrådet. I de fall kommentarer uteblir till röda smile-gubbar försvåras analysen för Trygghetsrådet.

Med unga elever (barn) ska man ha i åtanke att de med stor sannolikhet svarar utifrån känslan de har i stunden och att de inte på samma sätt som äldre elever kan reflektera över tid. Har det hänt något negativt på rasten precis innan de ska fylla i trygghetsenkäten är risken stor att det blir den känslan som får styra svaren.

7. RUTINER FÖR AKUTA SITUATIONER

Policy

Det ska råda nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling i vår skola.

Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering och kränkande behandling

- Trivselregler finns upprättade på skolan.
- Ett rastvärdsschema finns upprättat. Rastvärdar använder gula reflexvästar.
- Genom regelbundet arbete i klasserna med vår värdegrund (även kallat GRETA) förs samtal om kamratrelationer, attityder och värderingar.
- Föräldrar informeras om skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling genom att Planen mot diskriminering och kränkande behandling finns tillgänglig på hemsidan och Infomentor. Planen informeras även i samband med läsårsuppstart.
- Personalen accepterar aldrig negativa handlingar och beteenden hos eleverna utan reagerar och ingriper direkt.
- En elev som ger signaler på att det inte har det bra vid vistelse under skoltid/fritidshemstid tar personalen på allvar.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

Vårdnadshavare och elev kan vända sig till klasslärare, rektor eller annan personal på skolan som man känner förtroende för.

Rutiner för att utreda och åtgärda misstanke om kränkning

1. Personal (antal anpassas beroende på situation/omfattning) på skolan samtalar med både den kränkta eleven och den som utsatt eleven. Personal gör bedömning om hur samtalen ska ske (enskilt eller tillsammans).
2. Rapport för händelsen fylls sedan i digitalt (program Draftit).
3. Vårdnadshavare informeras om händelsen. Klasslärare/fritidshemspersonal kontaktar vårdnadshavare och har ev med sin annan personal som sett händelsen eller har ett efterföljande samtal med inblandade elev/elever.

Gäller från 2023-03-01

5. Uppföljningssamtal med den kränkta eleven och den som utsatt sker efter en överenskommen tid.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev misstänks blivit kränkt av personal

När misstanke om kränkning har skett agerar den personal som sett/hört enligt följande:

Be om ett enskilt samtal med berörd personal. Ta upp situationen och tala om att du uppfattade att en elev kränkts. Fråga "Hur tänkte du?" Hänvisa till Planen mot diskriminering och kränkande behandling. Tala om att du kommer att informera rektorn om vad du hört och hur du agerat. Informera rektorn om vad du sagt och vad du gjort. Rapport för händelsen fylls sedan i digitalt (program Draftit).

Rektorn pratar med berörd personal enskilt och beslutar därefter om hur ärendet fortsättningsvis ska hanteras. Rapport för händelsen fylls sedan i digitalt (program Draftit).